

Posudek konzultanta

na diplomovou práci Luboše Mudrocha na téma:

Neúčinnost právních úkonů dlužníka v insolvenčním řízení

Komparace české a britské právní úpravy

Autor předložil k obhajobě diplomovou práci o nadprůměrném rozsahu 161 stran vlastního textu. Práce obsahuje všechny náležitosti a přílohy formálního rázu. Absentuje však uvedení stránek na jednotlivých listech textu.

K volbě tématu:

Volbu tématu lze jednoznačně ocenit. Význam možnosti věřitele bránit se některým typům transakcí věřitele je pro dosažení efektivity konkursu nepochybný (autor to také hned na počátku svých úvah zdůrazňuje). Náročnost tématu, která je dána mj. nezbytností výborné znalosti hmotněprávních souvislostí i specifík insolvenčního řízení, autor ještě zvýšil komparativním zaměřením svého zadání. Pro komparativní studium navíc zvolil právní řád ze systému *common law*.

K systematickému rozvržení tématu:

Předložená práce má velmi jednoduchou a přehlednou vnitřní systematiku. Jde o rozvržení promyšlené a věcné správně. Text je přehledný a výklady jsou rozsahem vyvážené.

První část práce (po stručném vysvětlení autorova přístupu a naznačení metod zpracování) je věnována podstatě odpůrcího práva, druhá pak české právní úpravě a doktrinárním postojům, následující partie pak přístupům a regulacím britským. Závěrečná úvaha obsahuje náměty *de lege ferenda*.

K vlastnímu zpracování diplomového úkolu:

První kapitola hodnocené práce je zasvěcena významným doktrinárním otázkám. Autor si zde předsevzal analyzovat podstatu, obsah a východiska existence odpůrčího práva. Připomíná tři možná pojetí odpůrčího práva, včetně důsledků a interpretačních a aplikačních slabin každého z nich. Na základě výborné doktrinární orientace autor přesvědčivě polemizuje a argumentuje ve prospěch jedné z uvedených koncepcí. V této partii práce autor i zasvěceně připomíná i ekonomické zákonitosti a motivace chování, stejně jako morální podstatu odpůrčího práva (se zdůrazněním cíle, kterým je naplnění zásad insolvenčního řízení).

Partie věnovaná českému právu začíná připomenutím historických milníků a kořenů odpůrčího práva, dále se pak již detailně věnuje platné právní úpravě. Rozebírá mj. vztah obecné a zvláštních skutkových podstat odporovatelnosti, rozebírá jednotlivé modalitty (mj. i eventualitu čelit nekonání dlužníka nebo jeho protiprávnímu jednání), uvádí kasuistiku a judikatorní postoje, vztah neplatnosti právního jednání a odporovatelnosti. Následuje precizní a zasvěcený výklad předpokladů a testování jednotlivých typů jednání dlužníka (bez přiměřeného protiplnění, znevýhodňujících, úmyslně zkracujících, podle ustan. § 111/3 a 246/2 insolvenčního zákona). Stejně fundovaný a precizní je i výklad ohledně vlastní odpůrčí žaloby. Kromě základních otázek se autor věnuje i složitým a diskusním problémům započtení v rámci řízení o odpůrčí žalobě, smíru či postoupení odpůrčího nároku.

Následující partie se věnuje britskému právu a je zpracována ekvivalentním systematickým i metodologickým postupem. Autor nejprve připomíná historické milníky (významně starší) britské právní úpravy a rozdíly ve skotském právu a jejich příčiny. Úvodem je vysvětlen základní doktrinární (komplexnější) přístup k ochraně věřitelů před určitými typy transakcí dlužníka, které mají svou reflexi v právu hmotném (smluvním a korporátním). Britská doktrína a praxe používá obecného pojmu *napadnutelná transakce*, což dovoluje propojit jak psané právo, tak i další závazná pravidla do efektivnějšího systému ochrany věřitele a prosazení zásad insolvenčního řízení.

Inspirován autentickými a aktuálními prameny, vykládá autor základní typologii jednání dlužníka, které lze napadat (jde o restorativní, zadržovací a dispozitivní transakce). V daném kontextu pak autor komentuje při analýze a popisu britských institutů a přístupů určité blízkosti s instituty českého práva (viz např. pozn. 518 nebo 599 an.).

Závěrečná kapitola hodnocené práce je obecnějším shrnutím poznatků získaných při zpracování diplomového úkolu. Autor přitom připomíná základní odlišnosti obou právních systémů, nicméně inspirativnost některých řešení je i tak zjevná a proto se pro ni autor vyslovuje na základě přesvědčivé argumentace.

Závěr:

Předložená práce vysoce převyšuje požadavky kladené na tento druh prací. Plně prokazuje autorovu schopnost zpracovat samostatně velmi náročné téma komparativní povahy. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě. V jejím rámci nechť autor naznačí svou představu o možnosti rozšířit možnosti českých obecných soudů pro nastolení *status quo ante*.

Navržená klasifikace: výborně.

V Praze dne 24.8.2020

Doc.JUDr.Alena Macková, Ph.D.

Konzultantka práce